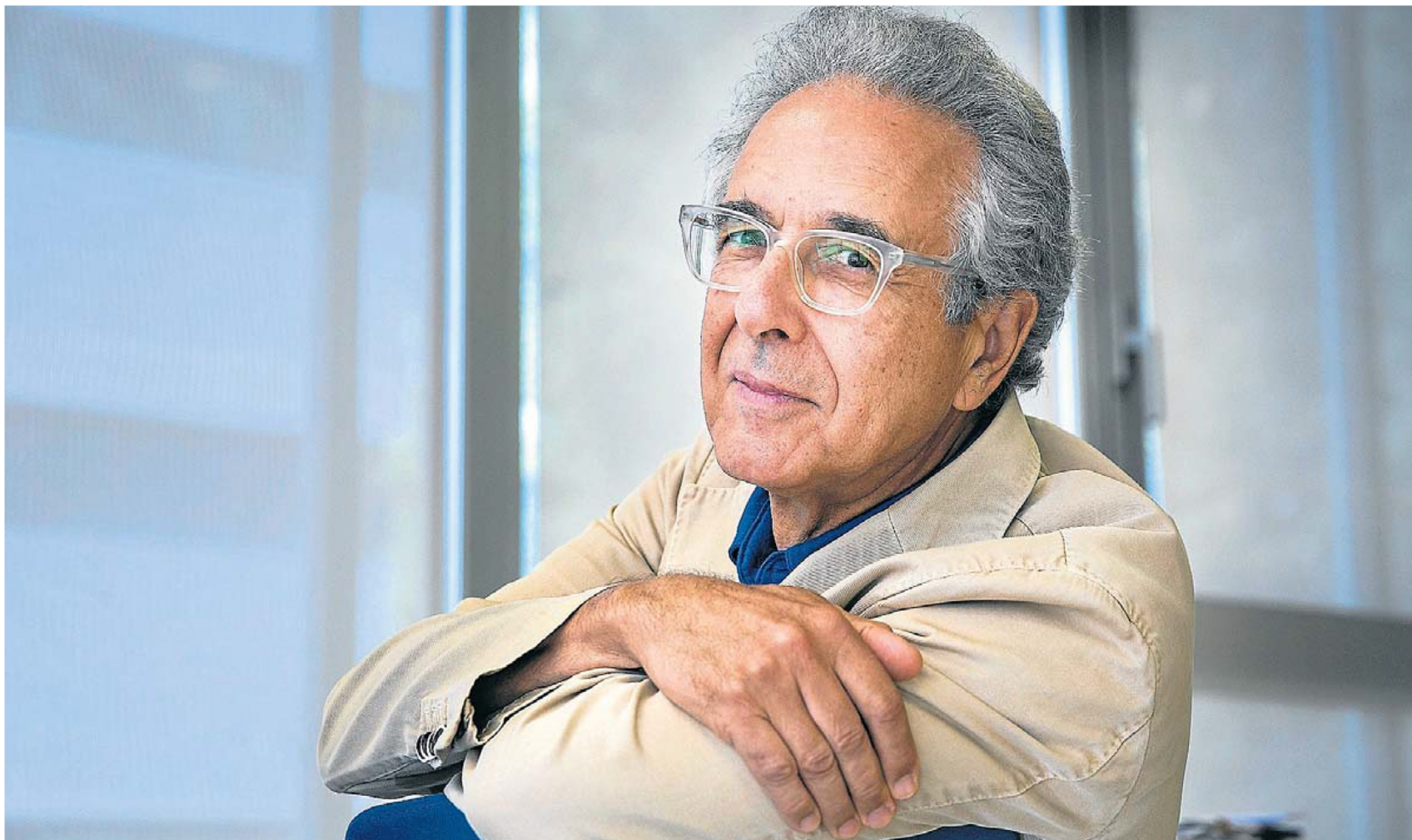

'IN MEMORIAM'

El científic Joan Guinovart en una imatge del 2016. PERE VIRGILI

Joan Guinovart: una raó per no descansar

Obituari

ANDREU MAS-COLELL
BARCELONA

El traspàs de Joan Guinovart és per a tots els que l'estimàvem una bufetada. Ho vèiem venir, però no ens hi aveníem i al final ens ha agafat per sorpresa. Joan Guinovart va estudiar química i farmàcia, es va doctorar a la Universitat de Barcelona (1973) i va ser postdoctor a la Universitat de Virgínia. La seva recerca, bàsica i preclínica, es va centrar en la diabetis (metabolisme del glucogen). Com toca, va publicar i va fer una carrera acadèmica brillant que, passant per la Facultat de Veterinària de la UAB, el va portar a la càtedra de bioquímica i biologia molecular de la UB. Un orgull per a ambdues universitats. Va ser mentor doctoral de molts alumnes, entre d'altres Joan Massagué i Fátima Bosch. La seva xarxa internacional de recerca va ser extensa. Recordo moltes anades a Xile i visites de col·legues polonesos.

Guinovart no es va limitar a dirigir un laboratori d'èxit. Sabia que

en una Catalunya que estrenava democràcia i s'encaminava cap a Europa li calien molts laboratoris d'èxit. I sabia que per arribar-hi calia predicar, impulsar, organitzar. S'hi va entregar amb passió i amb obstinació. No defallia mai. O no ho deia. Sabia que com a condició per engegar projectes, especialment si com tots els seus eren més ambiciosos del que un pensament prudent podia creure raonable, calia encomanar entusiasme en el seu entorn. En això en Joan era un mestre. Expressant idees clares i sempre amb l'acudit adequat en el moment adequat.

En Joan predicava. Extrec frases del discurs impartit l'any 1999 a la concessió de la medalla Narcís Monturiol (altres distincions cívi-ques: la Creu de Sant Jordi, el premi Ciutat de Barcelona). Reflecteixen bé el seu tarannà. Per a mi i molts altres van ser inspiradores.

"La medicina està avançant gràcies a la recerca d'alta tecnologia i la recerca d'alta tecnologia al propi país és vital per facilitar la incorporació dels nous avenços mèdics als hospitals".

"La recerca és un bon negoci i això és un argument que els catalans hauríem d'entendre fàcilment".

Caràcter
Guinovart
sabia
encomanar
entusiasme
per engegar
projectes

"És meravellosa la complicitat entre el Barça i una part molt important de la societat catalana. El mateix tipus de complicitat cal crear pel que fa a les universitats i centres de recerca".

I posa el Barça del seu temps com a model en tres respectes: l'hàbit de victòria, La Masia i la norma de completar les plantilles amb els millors jugadors del món.

Finalment, en el discurs demanava "un pacte -un terme recurrent en ell- per crear a Catalunya centres de recerca que sobresurtin en el perfil internacional de la ciència i que siguin punts de referència visibles d'arreu del món".

En Joan impulsava. Ho va fer amb la paraula -predicant-, amb els braços -treballant-, amb els peus -viatjant- i amb el cervell -disse-nyant-. Animant i fent. Si es necessitaven "punts de referència visibles arreu del món", ell s'hi va posar i va liderar el miracle de fundar (2005) i dirigir (fins al 2018) l'Institut de Recerca Biomèdica (IRB), una institució que compleix amb escreix amb la fita assenyalada. Avui és una estrella brillant a Europa. En Joan va ser un profeta a la seva terra, un profeta que a més va veure la seva visió feta realitat.

Guinovart -La Masia com a inspiració- es va preocupar de cultivar vocacions científiques. Va crear el programa Bojos per la Biologia, orientat a alumnes de batxillerat. Avui hi ha bojos per moltes disciplines. Sempre el pioner.

En Joan organitzava. Sabia que el progrés de la ciència necessita una societat civil de la ciència organitzada. En aquesta dimensió va presidir la Societat Espanyola de Bioquímica i Biologia Molecular (SEBBM) entre el 1996 i el 2000. Va dirigir la seva revista, un model de revista científica per a un públic ampli, en el període 2006-2012. També va presidir la International Union of Biochemistry and Molecular Biology (IUBMB). Però com que sabia que la ciència no s'acaba en les ciències de la vida, va promoure la creació de la Confederació de Societats Científiques d'Espanya (COSCE) i en va ser el primer director. Un *tour de force*. La COSCE és avui una institució clau en el panorama científic espanyol.

Per aquestes activitats professionals va rebre el Pecht Award per la contribució destacada a la comunitat molecular de ciències de la vida de la IUBMB.

En Joan era devot de la seva esposa Rosa, de la seva filla Caterina, i de Tarragona. Invocava sovint santa Tecla. Una persona de generositat extraordinària. Costa creure que se n'hagi anat. Que descansi en pau, però conjurem-nos, els que encara hi som, a no descansar. És com millor el podem honorar. ■